

AK-HÍRLEVÉL

Bábel – 8. Gyalogút-konferencia, 2024. április 4–6. (csütörtök–szombat)

Rendezők: Bolyai Műhely Alapítvány, Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága,
Magyar Szemiotikai Társaság

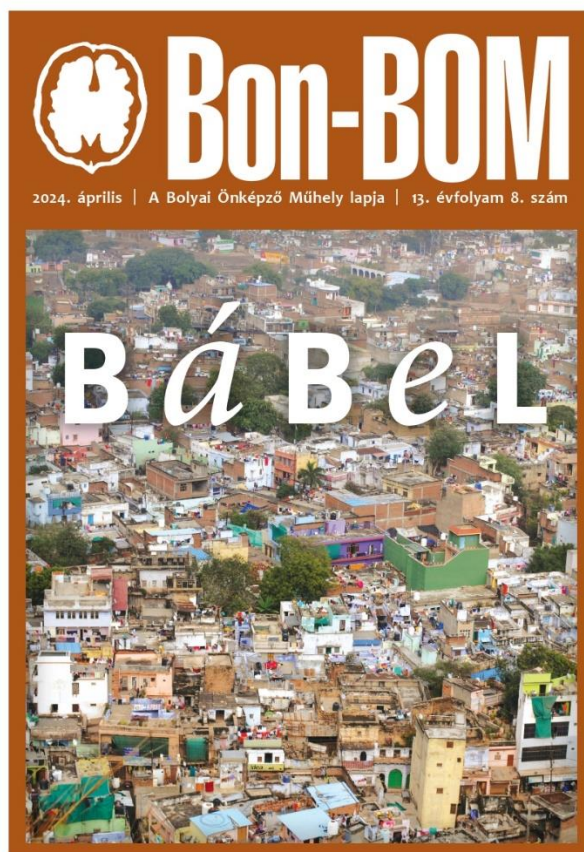
A program fő támogatója a Nemzeti Kulturális Alap

Nemzeti
Kulturális
Alap

Helyszín: 1072 Budapest, Rákóczi út 38. 1/2.
(Blaha Lujza tér, a Corvinnal szemben, 14-es kapucsengő)

A filmvetítésre és a konferenciára itt lehet regisztrálni: iroda@bom.hu

AK-HÍRLEVÉL

PROGRAM:

2024. ápr. 4. csütörtök 18.00 Bevezető előadás, a Babel című film (2006, francia–amerikai–mexikói filmdráma, rendező: Alejandro González Inárritu) megtekintése. A filmelemzést vezeti: **Balázs Géza**

2024. ápr. 5. péntek 12.00 – 16.00

12.00 – 13.00 Megnyitó és szekcióvezető: **Gózon Ákos** (tudományos és kulturális újságíró, az Élet és Tudomány és a Természet Világa főszerkesztője, a BMA elnöke)

Balázs Géza (nyelvész, néprajzkutató, egyetemi tanár, SZFE, PKE): Hamvas – Karnevál – Babel

Kiss Róbert Richard (Prima Primmissima díjas újságíró): Babel – kultúrák, generációk

Vesszős Balázs (egyetemi adjunktus, NYE): Konfliktus és félreértés az interkulturális kapcsolatrendszerben

13.00 – 13.15 Szünet

13.15 – 14.30 Szekcióvezető: Kiss Róbert Richard

Mózes Gergely (egyetemi tanársegéd, PhD-hallgató, EKKE, SZFE): A múlt reanimációja – Valóság, fikció és az archív anyagok hibriditása a dokumentumfilmben

Paár Ádám (tanár, történész, politológus): Európa, konyak, demokrácia

Skrobák Eszter (szakpszichológus, PhD-hallgató, ELTE): A gaslighting (gázlángozás) nyelvi stratégiái és a mentális egészségére gyakorolt hatása

Dénes Ágota (tanár, PhD-hallgató, Csögle, EKKE): Babel-folklór – „Magyarországon nincs halloween, mindenszentek van!”

14.30 – 14.45 Szünet

14.45 – 15.45 Szekcióvezető: Skrobák Eszter

Várhelyi Csilla (festőművész–művészettörténet-tanár): Bábeli reminiscenciák Csernus Tibor festészetében

Deák-Sárosi László (filmsztéta, OSZK): A filmművészet Babel-tornyának csúcsán – A nomádok földje (2020)

AK-HÍRLEVÉL

Nagy Dániel (szemiotikus, irodalomtörténész, ELTE; BOM): Információ és lefordíthatatlanság – a kultúrák eredendő többnyelvűsége

16.00 A Magyar Szemiotikai Társaság közgyűlése. Elnök: **Dr. Voigt Vilmos**

17.00 Fogadás

2024. április 6. szombat

9.00 – 10.30 Szekcióvezető: Nagy Dániel

Pap Nóra (magyartanár, egyetemi hallgató, PKE): Az épített környezet bábeli zűrzavara

Vikár Míra (egyetemi hallgató, pszichológia MA, ELTE; BOM): A szeretetnyelvekről szakmai szemmel

Rácz Márk (jogi szakügyintéző, Pest Vármegyei Kormányhivatal; BOM): „Annus horroris” – avagy bábeli zűrzavar 1950-ben, 1956-ban és 1989-ben a marxizmus-leninizmus tanszékeken Magyarországon

Juhász Zoltán András (történész, PHD-hallgató, ELTE, Honismeret; BOM): Az Országépítés – Világnézettudományi Szemle története

10.30 – 11.00 Szünet

11.00 **Pál Dániel Levente** (költő, író, műfordító, a Fővárosi Nagycirkusz dramaturgia): Dramaturgia a cirkuszban – technika, szimbolika, szemiotika

11.30 – 12.30 Reflexiók a Bábel című filmre

Bölöni Réka (egyetemi hallgató, PKE, Nagyváradi, Érd): Buddhista filozófia, kínai bölcsélet és keresztény értékrendszer: Bábel.

Nagy Dóra-Kata (egyetemi hallgató, PKE): Kultúrák interakcióinak szintjei a Bábel című filmben

Gál Leonóra (egyetemi hallgató, PKE): Kommunikációs lehetetlenségek a Bábelben.

12.30 **Balázs Géza** (egyetemi tanár, SZFE, PKE, BOM): A konferencia összefoglalója

REGISZTRÁCIÓ: iroda@bom.hu

AK-HÍRLEVÉL

HAMAROSAN!!!

A MAGYAR NYELV HETE

2024. április 16. (kedd) 16.30 – 18.00

Nemzeti Színház

**A Nemzeti Színház, a Petőfi Kulturális Ügynökség és a Színház- és
Filmművészeti Egyetem rendezvénye**

PETŐFI
KULTURÁLIS
ÜGYNÖKSÉG

SZÍNHÁZ- ÉS
FILMMŰVÉSZETI
EGYETEM

Részletes programmal és a meghívóval hamarosan jelentkezünk.

AK-HÍRLEVÉL

Az **ANYANYELVI PIKNIK**, a Petőfi Kulturális Ügynökség Kazinczy Műhelyének és a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társaságának új, több korosztályt is megszólító játékos, ismeretterjesztő foglalkozása. Az egyórás, színes – ahogy mondani szokták: interaktív – programban tematikus nyelvi, irodalmi, művészeti bemutató, vetélkedő és nyelvi gyorsszolgálat szerepel.

2024. április 18. csütörtök 9.30 és 14.30

Gárdonyi-konferencia és ANYANYELVI PIKNIK **Devecserben** (Devecseri Kastélykönyvtár és Művelődési Központ)

Délelőtt: Keller Péter, Tuba Márta, Balázs Géza előadása

Délután: Álmodozó szerelem, Gárdonyi Géza első regényének szókészlete (Kahoot-vetélkedő a környék általános iskolásainak és más érdeklődőknek)

Élő nyelvi tanácsadás

AK-HÍRLEVÉL

A 2024. évi magyar nyelv hete Somogy vármegyében

Somogyiság. Somogyország kultúrája, nyelve

2024. április 19. péntek 10.00

ANYANYELVI PIKNIK a Szennai Skanzenben

Múzeumpedagógiai, nyelvpedagógiai foglalkozás

Mennyire ismerjük a somogyi tájszavakat? (Kahoot-vetélkedő)

Élő nyelvi tanácsadás

2024. április 19. péntek 16.00

ANYANYELVI PIKNIK Kaposváron a Takáts Gyula-emplékházban

Somogyiság. Somogyország kultúrája, nyelve

Kaposvár versben: **Acsai Roland**: A híd (Második szonettkoszorú)

Mit jelent a somogyiság a történelemben, a nyelvben? **Szakály Sándor** és **Balázs Géza** beszélgetése

A Somogy című folyóirat (**Ujváry Gábor** főszerkesztő és **Császtvay Tünde** szerkesztő)

Mennyire ismerjük a somogyi tájszavakat? (Kahoot-vetélkedő)

Az orfeuszi nádasok felett. Halmai Tamás könyve Takáts Gyula költészetéről (bemutatja: Balázs Géza)

A Takáts Gyula-emplékház megtekintése

2024. április 20. szombat 10.00

ANYANYELVI PIKNIK Szőlősgyörökön

Múzeumpedagógiai, nyelvpedagógiai foglalkozás

Az örök Gárdonyi. **Balázs Géza** előadása

Gárdonyi Géza szavai (Kahoot-vetélkedő)

Élő nyelvi tanácsadás

AK-HÍRLEVÉL

Kapcsoltuk a világ magyarságát! 🇭🇺

Az anyanyelv nemzetközi napja alkalmából február 21-én online körkapcsolást tartott a Kazinczy Műhely az USA-tól egészen Dél-Koreáig.

FEBRUÁR 21. 18:00
BUDAPESTI IDŐ SZERINT

KAPCSOLJUK!
A VILÁG MAGYARSÁGÁT

MAGYAR NYELVI OKTATÁS A NAGYVILÁGBAN
ONLINE KÖRKAPCSOLÁS AZ USA-TÓL
SZLOVÁKIÁIG, ARGENTÍNÁTÓL DÉL-KOREÁIG

Kérjük, hogy részvételi szándékukat a
polcz.adam@petofiugynokseg.hu
e-mail-címen jelezzék.

**PETŐFI
KULTURÁLIS
ÜGYNÖKSÉG**
X X X X X X

Részletes beszámoló itt: [Kapcsoltuk a világ magyarságát! \(kultura.hu\)](https://kultura.hu)

AK-HÍRLEVÉL

MEGJELENT

A kötet Balázs Géza nyelvésznek, néprajz- és kultúrakutatónak, a Színház és Filmművészeti Egyetem professzorának az elmúlt két évtizedben írt esztétikai, művészetkritikai írásaiból válogat. A szerző szándéka, hogy „kánonbővítési” céllal a szélárnyékban lévő, kevesebb figyelemre méltatott, esetleg feledésbe merült művekre és szerzőkre hívja fel a figyelmet. A szerző nyelvi oldalról közelít az irodalom, a színház, a képzőművészet jelenségeihez, és ezzel számos esetben új perspektívát, megközelítési, megértési lehetőséget kínál. Továbbá az is a szerző célja, hogy föllevenítse az olvasókban korábbi irodalmi emlékeiket, hogy sajátos, „nyelvi” kulcsot (megközelítési lehetőséget) mutasson fel a művek megközelítéséhez, értelmezéséhez.

AK-HÍRLEVÉL

Balázs Géza a „szöveg öröme” hozzáállással komplex szemiotikai, retorikai módszerrel közelít a művekhez, így feltárulnak a művek lélektani mozzanatai, alakzatai, különös tekintettel a rejtőzködő ikonikusságra, amelyek révén feltárulnak az organikus, mitopoétikai jellemzők. A kötet írásai korábban folyóiratokban, ünnepi kiadványokban (elszórtan, szélárnyékban) jelentek meg. A színházi írások nagy része a Nemzeti Színház bemutatóival foglalkozik, mivel a szerző egy évadon át a Nemzeti Színház felkérésére írt kritikákat a darabokról.

Megvásárolható:

📖könyv: <https://e-nyelv.hu/termek/balazs-geza-szelarnyekban/>

📖e-könyv: <https://e-nyelv.hu/termek/balazs-geza-szelarnyekban-e-konyv/>

Miért olyan egy adott nyelvi jelenség, és hogyan működik? Az írások kiterjesztett nyelvészeti, antropológiai, szemiotikai, művészetelméleti megközelítéssel elemzik a nyelvi jelenségeket. A kötet három részre oszlik, és halad az általános, univerzális nyelvi jelenségek felől a konkrét nyelvi, esetünkben magyar nyelvi jelenségek felé. I. Viselkedés és nyelvhasználat, II. Nyelv, nyelvtan, szókészlet, művészet, III. Magyar nyelv, anyanyelv. A kötetben közölt írások új, sajátos nyelvi világképet, nyelvi tudást sugároznak.

Megvásárolható:

📖könyv: <https://e-nyelv.hu/termek/balazs-geza-nyelvi-miertek-es-hogyanok/>

📖e-könyv: <https://e-nyelv.hu/termek/balazs-geza-nyelvi-miertek-es-hogyanok-e-konyv/>

AK-HÍRLEVÉL

A Jagger nevű filozófus szövegei mindenekelőtt a popkulturális alkotásokban megjelenő magas művészeti nivót méltányolják, de a puszta „szórakozás” élményfaktorát sem becsülik le (ekképp alighanem gyerekkori befogadói mintázatok élnek és értenek újra, nosztalgias derűvel). Mindeközben messzemenőig élvezik a „tudomány és rock and roll” közti reflexiós tér tágasságát; hiszen írni még mindig jóval kevésbé kockázatos művelet, mint mentőegységben szolgálatot teljesíteni.

Megvásárolható:

📖könyv: <https://e-nyelv.hu/termek/halmai-tamas-a-jagger-nevu-filozofus/>

📖e-könyv: <https://e-nyelv.hu/termek/halmai-tamas-a-jagger-nevu-filozofus-e-konyv/>

AK-HÍRLEVÉL

Nyelvpolitikai, nyelvstratégiai helyzetképekkel, irodalmi, nyelvi írásokkal, egyetemisták nyelvi tájképeivel, valamint Acsai Roland és Halmai Tamás megkapó verseivel megjelent a Nyelvünk és Kultúránk folyóirat 2023. évi összevont száma. A világhálón egy kattintással olvasható, az MNYKNT-ben megvásárolható.

 Ingyenesen olvasható itt: [Nyelvünk és Kultúránk 2023 | MNYKNT](#)

AK-HÍRLEVÉL

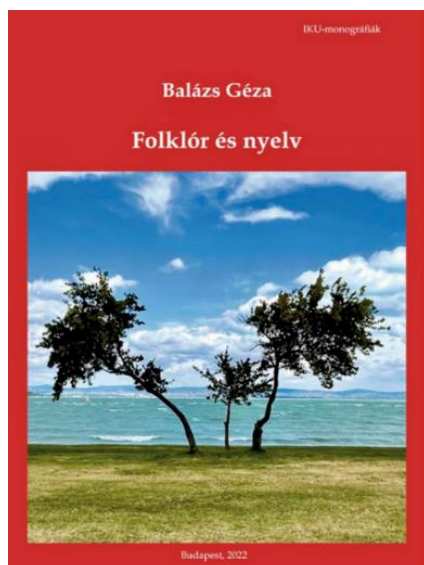
Figyelmükbe ajánljuk:

A negyedszázada Voigt Vilmos és Balázs Géza szerkesztésében induló Magyar szemiotikai tanulmányok 60. kötete a 21. Semiotica Agriensis konferencia előadásainak válogatott tanulmányait tartalmazza. A színházelméleti írások mellett szemiotikai tárgyú elemzések is mutatják a színházzemiotika mai érvényességét.

A kötet megvásárolható: <https://e-nyelv.hu/termek/szinhazzemiotika/>

E-könyv: <https://e-nyelv.hu/termek/szinhazzemiotika-e-konyv/>

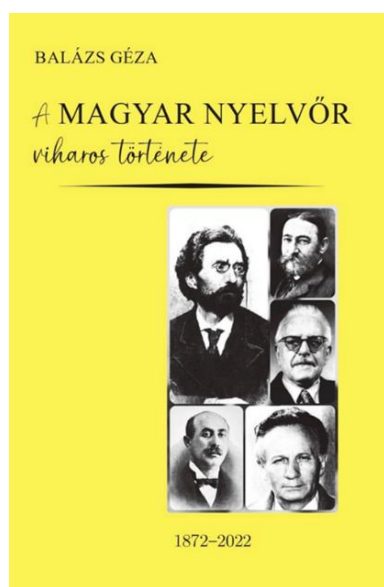

AK-HÍRLEVÉL

Balázs Géza „karanténtrilógiája” a szerző folklórnyelvészeti munkásságának összefoglalója: Nyelvszokások (2020), A művészet és a nyelv születése (2021), Folklór és nyelv (2022). A kötetek a legkorábbi gyűjtésektől (graffiti, tetovált szövegek) a legutóbbi időben született elméleti tanulmányokig tartalmazzák az egymásra épülő, egymással párbeszédben álló írásokat. A Folklór és nyelv című kötet elméleti része frazeográfiai, szemiotikai, antropológiai nyelvészeti megközelítéseket mutat be. A második rész a nyelvben fölfedezhető archaizmusra hívja föl a figyelmet: gyermekmondókák, ráolvasás, álom, titkosnyelvek. A harmadik részben a szerző által kutatott műfajok szerepelnek: anekdota, memovers, gesztusvicc, helyzetmondat, feliratirodalom. A negyedik rész a mai folklór és nyelv világába kalauzol egyes dokumentált jelenségeken keresztül: firkálások, tetoválások, jelszavak, mai szólások, locsolóversek.

Megvásárolható: <https://e-nyelv.hu/termek/balazs-geza-folklor-es-nyelv-folklor-muveszet-irodalom-nyelv/>

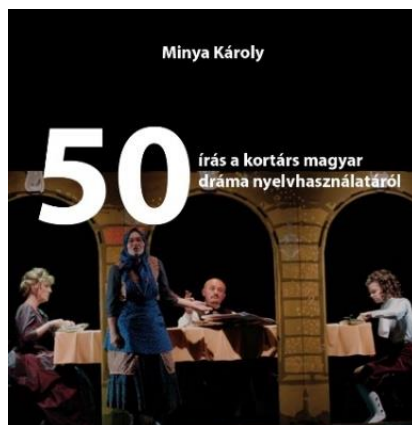
„A Nyelvőr nem pusztán egy tudományos, ismeretterjesztő, nyelvészeti, nyelvművelő lap, nemcsak a szerkesztők és munkatársak, hanem a magyar nyelvtudomány, sőt tudományos élet kalandos, sok tekintetben fölemelő, más estekben elszomorító, elgondolkodtató dokumentuma. Aligha képzelhető el modern nyelvtudomány és tudományos közélet a Magyar Nyelvőr tanulmányozása nélkül.”

Balázs Géza A Magyar Nyelvőr viharos története című könyve az elmúlt 150 év eseményeit összegzi illusztrációkkal, dokumentumokkal emléket állítva a 3350 „dolgozótársnak”, akik név szerint szerepelnek a kötetben.

Online elérhető és megvásárolható: <https://nyelvor.mnyknt.hu/a-magyar-nyelvor-tortenete/>

AK-HÍRLEVÉL

Színház és nyelv

MINYKNT, Budapest, 2022

Hogyan törik a magyar nyelvet a színpadon? Mitől eredeti és különleges a Bánya-szöveg, a Székely-replika? Melyik műben olvashatunk a százszázalékos katarzisemelésről?

A Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda honlapján (www.e-nyelv.hu) 2014 októberében indult el a Színház és nyelv rovat, és 2021 márciusáig havi rendszerességgel jelentek meg az írások, amelyekből az itt fölített kérdésekre is választ kap az olvasó. Az ötlet Balázs Gézáé, a kötet lektoráé, aki tudja, hogy nagyon szeretek színházba járni, kortárs magyar drámákat olvasni, amelyeknek nyelvészként akár szó- és kifejezésnyelvhasználatát is vizsgálhatnám. A javaslat a Tisza-túrán hangzott el, még pontosabban a szatmárcsekei parton. A felvetést tett követte, a megjelent írásokból olvasható egy válogatás a kötetben, így kerekedett ki az ötvenes szám. A színházra egyszerű metaforákat lehet alkalmazni: lélekbalzsam és gyógyír, azonban számomra a színház és a kortárs magyar dráma szívsszerelem, így a szakma és a szenvedély összekapcsolódásának a szülötte ez a kötet. Nemcsak nézőként, hanem drámaolvasóként is. Hozzám a legközelebb a kortárs magyar szerzők művei állnak, így Székely Csabáé, Háy Jánosé, Egressy Zoltáné, Pintér Béláé, Kornis Mihályé, Tasnádi Istváné, a Mohácsi testvéreké és nem utolsósorban a szűkebb pátriám íróié, Ratkó Józsefé, Fazekas Istváné és Onder Csabáé. Ugyanakkor több írás foglalkozik az újrafordítással, újraírással, például Parti Nagy Lajos Tartuffe- és Tisztújítás-átiratával, Závada Péter és Bíró Bence Feydeau A balek (A hülyéje) című opusával. A nyelvészszemmel olvasott drámák szövegeinek elemzései egy teljesen új műfajt képviselnek: a szubjektív nyelvészetiét. Azonban ha konkrétan kell fogalmaznom, akkor az egyéni, új szavak (neologizmusok) nyelvhasználatát emelném ki, valamint a különböző stílusrétegek tobzódását, egybecsengését és disszonanciáját a bemutatott művekben. Ezek egyedi színnel és humorral fűszerezik az előadást, illetve a művet. Tanárként nem hallgathatom el, hogy bizonyos szövegrészletek az oktatásban is alkalmazhatók többek között a stílusrétegek, a szóalkotási módok tanítása során, különlegességükkel mindenképpen figyelemfelkeltőnek bizonyulhatnak a „száraz” nyelvtanórán. Egy-két „vendégírás” egészíti ki a kortárs magyar drámák nyelvhasználatát bemutató írások sorát, így „igen komoly” javaslatot

AK-HÍRLEVÉL

teszek arra, hogy miként olvassunk kortárs magyar drámát; miként oldotta meg egy színésznő azt, hogy segítsen neki a_sűgő; mi az a limerick vagy az online szájreklám; olvashatók operettszöveg-variációk, színházi szösszenetek és néhány esetben a szerző nem kortárs, de az előadás új, pl.: Csokonai Vitéz Mihály: Az özvegy Karnyóné és a két szeleburdiak. Természetesen a legnagyobb „forrás” az előadásokat illetően szűkebb pátriám: a nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház, a Magyar Színházak Kisvárdai Fesztiválja, a nyíregyházi Vidor Fesztivál, de természetesen gyakran eljuthattam budapesti előadásokra is. Számomra a színház szívszerelem, a színházi bakancslistám egyik kiemelt pontja e kötet megjelenése volt, a másik: egy év alatt legalább 85 előadást szeretnék megnézni, mint a Kritikusok díjának szavazói. Az írások a megjelenés hét évének időrendjében szerepelnek, nem tartottam célszerűnek a tematikus elrendezést, mivel így a színház és a kortárs magyar dráma sokszínűsége és varázsa még fokozottabban érvényre juthat. A kötetet név- és címmutató egészíti ki, kizárólag az előadásokra, a darabokra és a színészekre, színházi kollégákra vonatkozóan. (Minya Károly)

Információk TAGDÍJFIZETÉSRŐL

Bankszámlánk adatai (nemzetközi és hazai) utaláshoz (tagdíjfizetés): SWIFT-kód: BUDAHUHB. Nemzetközi IBAN bankszámlaszám: HU49-10100716-01517103-00000004. Magyarországi utaláshoz: MBH Bank 10100716-01517103-00000004. Ezeken a számlaszámokon folyamatosan várjuk tagjaink tagdíjbefizetéseit. A tagdíj összege egy évre: 3000 Ft, diákoknak: 1500 Ft.